www.manas.edu.kg

KIRGIZİSTAN TÜRKİYE MANAS ÜNİVERSİTESİ
Edebiyat Fakültesi Fakültesi

DERS İZLENCESİ

Ders Kodu	Ders Adı (Kırgızca)	Ders Adı (Türkçe)	Yarıyıl	Haftalık Saat	Kredisi	AKTS
TKT-382	Түрк тили V (Синтаксис II)	Türkiye Türkçesi V-Cümle Bilgisi II	6	1 + 2	2	2

Seviyesi	Lisans
Ders Türü	Zorunlu
Ders Veren	
Ders Dili	Türkçe
Yardımcılar	-
Derslik	İlef 418
Dersin Amacı	Türkiye Türkçesinde kullanılan cümle çeşitlerini, bunların yapı ve anlam özelliklerini kavratmak; cümlelerin bağlanma biçimlerini tanıtmak, cümlelerdeki morfo-semantik yapılardan hareketle onların anlamsal ilişkilerini ortaya koymak, Türkçenin ifade zenginliğini öğretmek.

Dersin Kaynakları

	Kaynak	Kaynak Türü
1	Tahsin Banguoğlu, Türkçenin Grameri, TDK Yay.	Kitap
2	Muharrem Ergin, Türk Dil Bilgisi, Boğaziçi Yay.	Kitap
3	Leyla Karahan, Türkçede Söz Dizimi ve Cümle Tahlilleri, Akçağ Yay.	Kitap
4	Günay Karaağaç, Türkçenin Söz Dizimi, Kesit Yay.	Kitap
5	Kaya Bilgegil, Türkçe Dilbilgisi, Dergâh Yay.	Kitap

Dersin Öğrenme Çıktıları

1	Sözdizimini oluşturan unsurları, bunların yapılarını ve diziliş özelliklerini kavrar.
2	Türkiye Türkçesinin cümle yapısını kavrar.
3	Cümleyi/cümleleri oluşturan parçaların birleştirilme özelliklerini kavrar.
4	Türkiye Türkçesinde kullanılan cümle çeşitlerini, cümlelerin anlam açısından özelliklerini kavrar.
5	Türkçenin sözdizimsel yapısı ile diğer Türk lehçelerinin (özelde Kırgızca) sözdizimsel yapıları arasındaki farklılıkları ve benzerlikleri ayırt etme yeteneği kazanır.
6	Türkçenin sözdizimsel yapısı ile başka dillerin sözdizimsel yapıları arasındaki farklılıkları ayırt etme yeteneği kazanır.

Haftalık Ders İçeriği

Hafta	Dersin Konusu
1. Hafta	Cümlenin tanımı, mahiyeti, özellikleri; Türkiye Türkçesinde cümleye farklı yaklaşım anlayışları.
2. Hafta	Türkiye Türkçesindeki cümle çeşitleri: Yapıları bakımından cümleler: Basit cümle. (Fiilimsilerle kurulan cümlelerin basit ve birleşik cümle anlayışlarına göre değerlendirilmesi de yapılacak.)
3. Hafta	Basit cümle. (Fiilimsilerle kurulan cümlelerin basit ve birleşik cümle anlayışlarına göre değerlendirilmesi de yapılacak.)
4. Hafta	Birleşik cümle: Türkçede şart ifadesi ve bu ifadeyi veren sentaktik yapılar.
5. Hafta	Birleşik cümle: ki'li birleşik (bağlı) cümle, yapısı, ki'nin kullanıldığı yerler ve cümleye kattığı anlamlar; ki'nin Türk cümle yapısına etkileri.
6. Hafta	Birleşik cümle: ki'li birleşik (bağlı) cümle, yapısı, ki'nin kullanıldığı yerler ve cümleye kattığı anlamlar; ki'nin Türk cümle yapısına etkileri.
7. Hafta	Sıralı birleşik cümle: Yapısı ve özellikleri.
8. Hafta	Ara Sınav

Haftalık Ders İçeriği	
9. Hafta	Bağlı cümle: Yapıları ve özellikleri.
10. Hafta	Anlamına göre cümleler: Olumlu cümleler, olumsuz cümleler.
11. Hafta	Anlamına göre cümleler: Ünlem cümleleri.
12. Hafta	Anlamına göre cümleler: Emir, istek, rica... cümleleri.
13. Hafta	Anlamına göre cümleler: Emir, istek, rica... cümleleri.
14. Hafta	Yüklemlerine göre cümleler: İsim cümleleri, fiil cümleleri.
15. Hafta	Yüklemin yerine göre cümleler: Kurallı cümle, devrik cümle.
16. Hafta	Yüklemin yerine göre cümleler: Kurallı cümle, devrik cümle.

Ölçme Değerlendirme Biçimi			
Değerlendirme Aracı	**Adet**	**Katkı (%)**	**Katkı Yüzdesi**
Vize	1	40	**40**
Final	1	60	**60**